

Brabant verdient beter!

Verkiezingsprogramma

SP Noord-Brabant

Inleiding

We hebben in een beperkt aantal jaren de provincie ongelooflijk zien groeien en uitdijen.

Ging de provinciale begroting in 2000 nog over een totaal bedrag van ongeveer 300 miljoen, over het jaar 2010 ging het om maar liefst ongeveer 1100 miljoen! Bijna een verviervoudiging!

Ambtenaren werden aangenomen om "het geld weg te zetten" en bij de begrotingsbehandeling 2009 was de grootste zorg "wat moeten we toch doen met de ruim 300 miljoen euro die we nog vrij te besteden hebben?".

Hoe kwamen we in de provincie aan al dat geld? Natuurlijk via onze Brabantse belastingbetalers en via de energierekeningen van diezelfde belastingbetalers. Als SP hebben we er altijd voor gepleit dat het extra geld dat de provincie via Essent binnenkreeg, terug zou moeten naar de mensen. Immers op het leveren van gas en elektriciteit door een overheidsbedrijf hoort geen winst gemaakt te worden.

De meerderheid in Provinciale Staten hebben Essent echter verkocht, er miljarden voor ontvangen, maar nu blijkt al dat de landelijke overheid echt niet al die miljarden bij de provincie zal laten. En zo heeft straks de Brabantse burger het nakijken. Het bedrijf Essent is verpatst en het geld wordt voor het overgrote deel opgeëist door "Den Haag".

Een andere belangrijke inkomstenbron van de provincie was en is de opcenten op de motorrijtuigenbelasting. Een rare vorm van belasting, want er wordt van alles wat de provincie doet van betaalt, maar als je geen auto hebt, hoef je daar blijkbaar niet aan mee te betalen. Het is daarnaast ook een belasting die helemaal niet uitgaat van het principe "de zwaarste lasten op de sterkste schouders". De SP vindt dat de opcenten op de motorrijtuigenbelasting moet worden afgeschaft.

De SP wil naar provincies die zich vooral bezighouden met hun wettelijke taken, waarbij die taken niet voor alle provincies precies hetzelfde hoeven te zijn. Het geld dat hiervoor nodig is kan het beste vanuit landelijke middelen (Inkomstenbelasting) via het provinciefonds verdeelt worden.

Boven het noodzakelijke geld voor haar wettelijke taken zou er een beperkt bedrag (bijvoorbeeld 5%) extra aan de provincie kunnen worden gegeven voor het voeren van een (beperkt) eigen beleid.

Zo voorkomen we dat provincies op allerlei manier zich overal mee gaan bemoeien en met belastinggeld gaan lopen rondstrooien. Een duidelijk voorbeeld van dit laatste vindt de SP terug in de 100 miljoen euro die de provincie nu wil uitgeven voor Brabant Culturele Hoofstad en Olympische toplocaties.

De SP is er klaar voor om de mooie provincie Noord-Brabant mee te gaan besturen, maar we zullen dat vooral doen met als uitgangspunt: "Een bescheiden provincie met een bescheiden rol".

1. Democratie, burgerschap en bestuur

De SP is voorstander van het handhaven van de drie bestaande bestuurslagen: rijk, provincie en gemeente. We moeten ons wel afvragen of de huidige provincie Noord-Brabant de juiste schaal heeft. De SP is voor een onderzoek naar de voor- en nadelen van het verdelen van Brabant in drie of vier (mini)provincies met een sterke sociaaleconomische en culturele samenhang. Tegelijkertijd zouden dan de niet democratisch gekozen regionale samenwerkingsverbanden zoals de Stedelijke Regio Eindhoven (SRE) kunnen worden opgeheven.

Ten aanzien van de taken van dergelijke kleinere provincies is de SP voorstander van 'bestuur op maat'. In zo'n kleinere provincie met een grote sterke centrumgemeente zou bijvoorbeeld jeugdzorg een gemeentelijke taak kunnen zijn, in een regio bestaand uit voornamelijk platteland zou de (kleinere) provincie die taak kunnen vervullen.

Als we steeds verder gaan met het overhevelen (decentraliseren) van taken van de landelijke en provinciale overheid naar gemeenten, krijgen we een steeds verdergaande schaalvergroting op gemeentelijk niveau. Met andere woorden: als we zo doorgaan bestaat Brabant over een aantal jaren nog maar uit een stuk of tien gemeenten. De SP is tegen deze schaalvergroting. De gemeenten mogen niet te groot worden en horen dicht bij de mensen te staan.

Regelmatig was er in de afgelopen periode opschudding over de wachtgeldregelingen, de betaalde nevenfuncties van de Commissaris van de Koningin, het misbruik van fractiebudgetten, de snoepreisjes en de benoemingen van provinciale commissarissen. Het beeld van vriendjespolitiek en van politici als graaiers en zakkenvullers doet het aanzien van de politiek geen goed. Om te worden gerespecteerd, gewaardeerd en om serieus genomen te worden, moet er veel meer werk gemaakt worden van integer besturen.

De provincie heeft in de afgelopen vier jaar weinig werk gemaakt van het betrekken van de mensen bij de politiek. Bij misschien wel de belangrijkste beslissing uit het bestaan van de provincie - de verkoop van Essent - is de Brabantse bevolking op geen enkele manier betrokken. Dat had wél moeten, al was het maar omdat de bevolking tientallen jaren heeft betaald aan Essent en feitelijk mede-eigenaar was.

Om mensen ervan te overtuigen dat ze toch vooral moeten gaan stemmen, is het belangrijk dat ze zien dat de provincie nut heeft, dat de politiek zich druk maakt over de problemen waar zij mee kampen. Een provincie die bij allerlei belangrijke zaken roept: "Dat is onze taak niet, daar moet het rijk voor zorgen", zal niemand kunnen overtuigen van het belang om te gaan stemmen.

Kenniseconomie versus deskundigheid van gewone mensen

'Kenniseconomie' is een van de mantra's waarvan de politiek zich vaak bedient. Het is een begrip dat men op vele manieren kan uitleggen: goed en slecht. Het begrip wordt slecht gebruikt wanneer het als excuus dient om er zonder verdere argumentatie grotere vliegvelden, nieuwe wegen of dure adviesbureaus doorheen te jassen, al dan niet in onverstaanbaar Engels.

Het begrip wordt goed gebruikt als men probeert de samenwerking tussen overheid, onderwijsinstellingen en bedrijven te verbeteren. Dat kan leiden tot een versterking van de Brabantse economie. De SP eist er in dat kader ook op dat er voldoende aandacht is voor banen aan

de onderkant van de arbeidsmarkt, voor voldoende democratische controle, voor versterking van het onderwijs en voor behoud van een gezonde leefomgeving, wat ook belangrijke vestigingsfactoren zijn.

Eén en ander neemt niet weg dat er ook buiten de kenniseconomie kennis bestaat: die van gewone mensen die heel goed weten wat er in hun omgeving aan de hand is.

De SP ziet het als haar taak om deze kennis en deskundigheid te betrekken bij politieke besluiten. De expertise van mensen uit de praktijk moet veel hoger gewaardeerd worden. Dat past ook bij democratie: 'het volk regeert'. De kennis van het volk verdient minimaal dezelfde waardering als de kennis van de, vaak commerciële, 'hightech' organisaties.

Dit hebben we de afgelopen periode gedaan:

- We stelden vragen over de 'gouden handdrukken' die aan vertrekkende ambtenaren werden gegeven.
- We kwamen met het voorstel om van instellingen die subsidie van de provincie ontvangen, te eisen dat er geen salarissen boven de Balkenende-norm mogen worden uitbetaald. Dit is overgenomen.
- We stelden diverse kritische vragen over 'snoepreises' van gedeputeerden en Statenleden.
- We stelden vragen over de eenzijdige berichtgeving van de provincie op de advertentiepagina in regionale dagbladen 'Provincie in de Buurt'.
- We verzetten ons tegen de aangekondigde verhoging van de vergoeding voor Statenleden.
- We stelden vragen over het commissariaat van de toenmalige Commissaris van de Koningin bij ING.
- We stelden vragen over het voor veel geld ontwikkelde Merk Brabant.
- Samen met de PvdA en de VVD stelden we vragen over discriminatie in de veiligheidsmonitor.
- Samen met de PvdD vroegen wij de gedeputeerde om af te zien van een betaalde bijbaan.
- We stelden vragen over de inhuur van extern personeel bij de provincie en dienden ook een motie in om de inhuur van externen te beperken. Helaas werd ons voorstel niet voldoende ondersteund.
- We stelden vragen over de dure opleiding die een vertrekkende gedeputeerde op kosten van de gemeenschap mocht doen.

Onze voorstellen:

- 1.01 Commissarissen van de Koningin dienen te worden gekozen door de leden van Provinciale Staten. De Commissaris van de Koningin en de leden van Gedeputeerde Staten mogen hooguit maatschappelijke nevenfuncties vervullen, waar zij ten hoogste een reële onkostenvergoeding voor krijgen.
- 1.02 Er wordt onderzoek gedaan naar de voor- en nadelen van bestuurlijke opsplitsing van Noord-Brabant.
- 1.03 Vergoedingen van Statenleden worden met 20 % verminderd (tot de wettelijk toegestane minimumvergoeding).
- 1.04 Er kan alleen sprake zijn van gemeentelijke herindelingen wanneer een meerderheid van de bevolking van de afzonderlijke betrokken gemeenten hier, via een referendum, mee instemt.
- 1.05 De provincie voert een niet-discriminatiebeleid en stelt dito eisen aan gesubsidieerde instellingen.
- 1.06 De provincie maakt meer werk van directe inspraak via referenda, hoorzittingen en zogenaamde e-participatie (via internet).

- 1.07 Provinciale Staten en commissies vergaderen in principe openbaar. Besloten vergaderingen vinden alleen plaats als daar zeer goede redenen voor zijn.
- 1.08 Benoemingen van personen die de provincie in een bedrijf of orgaan vertegenwoordigen moeten tot stand komen via openbare publicatie van de functie en een objectieve sollicitatieprocedure.
- 1.09 De provincie voert een helder integriteitbeleid voor bestuurders en ambtenaren, geeft daarover actieve voorlichting aan nieuwe bestuurders en medewerkers en legt hierover verantwoording af in het provinciaal jaarverslag.
- 1.10 Waterschappen worden bestuurlijk ondergebracht bij de provincie. Wat betreft de uitvoering van de werkzaamheden dient er sprake te zijn van een nauwe samenwerking met de gemeenten.
- 1.11 Alleen bij hoge uitzondering en bij aantoonbaar nut worden nog buitenlandse reizen op kosten van de provincie gemaakt.
- 1.12 Beleids- en uitvoeringsplannen dienen op de eerste plaats door de provinciale medewerkers zelf geschreven te worden. Er wordt jaarlijks 20 % bezuinigd op uitgaven aan externe adviesbureaus. Daarmee wordt tevens voorkomen dat kennis uit de organisatie verdwijnt.
- 1.13 Veel beleidstukken zijn onnodig lang, ingewikkeld en juridisch geschreven en daardoor in meerdere of mindere mate slecht leesbaar. De SP stelt voor om hiervoor een redactieteam in te stellen.
- 1.14 De SP is bereid samen te werken met elke democratische partij die uitgaat van de gelijkwaardigheid van mensen.
- 1.15 De wachtgeldregeling voor Statenleden wordt afgeschaft.
- 1.16 De SP vindt dat de provincie geen eigen belasting nodig heeft en is daarom voor afschaffing van de opcenten bij de motorrijtuigenbelasting.
- 1.17 De SP vindt dat het geld dat de provincie aan de verkoop van Essent heeft overgehouden, terug moet naar de inwoners van Brabant.

2.

energie en onderwijs

Werk, economie,

De provincie kan een stimulerende en coördinerende rol spelen bij het bevorderen van werkgelegenheid, maar niet ten koste van natuur, milieu en leefklimaat. Extra aandacht voor de bedrijfstakken die veel werkgelegenheid opleveren voor lager geschoolden op de arbeidsmarkt is van belang. Ook de werkgelegenheid voor de doelgroep 45+ verdient meer aandacht. Het midden- en kleinbedrijf, dat relatief veel banen schept en een grote binding heeft met de vestigingsplaats, speelt hierin een belangrijke rol. Met het oog op de vergrijzing is meer aandacht nodig voor de werkgelegenheid in de sectoren zorg, welzijn en recreatie. Deze brengen ook werkgelegenheid voor toeleveranciers.

Voor nieuwe technische ontwikkelingen is hogere scholing en ruimte voor innovatie van groot belang, maar er is tevens aandacht nodig voor de laag opgeleide arbeidskrachten in Noord-Brabant. Dit vraagt om bijzondere maatregelen in zowel het reguliere onderwijs als bij- en omscholing. Het bedrijfsleven dient te worden aangesproken op zijn verantwoordelijkheid om de kwalificaties van het personeel op peil te houden in plaats van te gokken op de beschikbaarheid van goedkope buitenlandse arbeidskrachten.

Een aantal belangrijke doelen op regionaal en provinciaal niveau is wezenlijk afhankelijk van de beschikbaarheid van kwalitatief goed onderwijs. Het VMBO is echter nog steeds het zorgenkind van het onderwijs. Wat de SP betreft zou de provincie een ondersteunende rol moeten spelen, bijvoorbeeld door te zorgen voor voldoende en kwalitatief goede stageplekken, ook in de eigen organisatie.

De provincie dient zich in te blijven zetten voor de bereikbaarheid en een duurzame (her)inrichting van Brabantse bedrijventerreinen. We moeten zeer zuinig omgaan met grond voor nieuwe bedrijventerreinen, we willen nu een stop op uitgifte. Een hoogwaardige leefomgeving is een positieve factor in het vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven. Een focus op regionale productie en consumptie vermindert de druk op wegen en maakt de provincie minder kwetsbaar voor economische ontwikkelingen op wereldschaal.

Actieve betrokkenheid bij het bedrijfsleven mag er niet toe leiden dat de provincie financieel-economische risico's op zich neemt die eigenlijk bij het particuliere bedrijfsleven en banken thuishoren. Nutsbedrijven horen in handen van de overheid te zijn. Essent had nooit verkocht mogen worden en de SP wil dan ook dat de provincie een duurzaam provinciaal energiebedrijf opricht, zonder commercieel oogmerk.

Toenemende behoefte aan mobiliteit wordt bij voorkeur niet gerealiseerd door middel van nieuwe autowegen. Goed openbaar vervoer levert veel meer voordelen op. Ook creatieve logistieke vernieuwingen, bijvoorbeeld het slim organiseren van retourvrachten, kunnen bijdragen aan een vermindering van de verkeersdruk. De provincie dient af te zien van het Logistiek Park Moerdijk omdat er geen noodzaak voor is. Bovendien schept het extra vervoer over de weg, dat andere bedrijfsactiviteiten hindert.

Meer aandacht is nodig voor het goederenvervoer over water en als dat niet mogelijk is per trein. Het havenschap Moerdijk dient niet verzelfstandigd te worden. Samenwerking met het havenbedrijf Rotterdam mag niet ten koste gaan van samenwerking met havenbedrijven binnen Noord-Brabant. Goederenvervoer tussen Rotterdam of Moerdijk en Antwerpen dient zo min mogelijk over de weg plaats te vinden.

De provincie dient waar mogelijk onderzoek naar en gebruik van alternatieve energiebronnen te stimuleren. In het bijzonder geldt dit voor het gebruik van zonnekracht voor de productie van elektriciteit en warmte. Grootschalige windmolenparken passen niet in het Brabantse landschap. Het is zinvoller om kijken naar kleinere, meer algemeen toepasbare alternatieven met windenergie en stimulering van kleinschalige particuliere initiatieven. Mestvergisting op kleine schaal kan als bron van energie nuttig zijn, maar mag geen motief worden voor een verdere uitbreiding en opschaling van de intensieve veehouderij. Reststromen in tuin- en akkerbouw kunnen ook benut worden voor de productie van energie, maar zinvoller kan zijn ze te benutten in de chemie (ter vervanging van de aardolie) en in de grondverbetering (compost).

De landbouw dient minder op de bulkproductie voor de export op wereldschaal gericht te zijn. Er is meer aandacht nodig voor de diversificatie en grondgebonden, en liefst biologische, landbouw. Bij de akkerbouw is (her)introductie van planten die zout kunnen verdragen raadzaam.

Brabant telt een aantal 'gevaarlijke' ondernemingen, die zo gevaarlijk zijn dat de het BRZO (Besluit Rampen en Zware Ongevallen) vallen. Die staan op de provinciale risicokaart. Die kaart moet informatiever worden. Er moeten gebiedsgerichte veiligheidsplannen komen rond dergelijke ondernemingen. De provincie moet die maken of zorgen dat de gemeenten die maken. Verder vindt de SP dat de regelgeving rond dit soort ondernemingen op sommige punten onvoldoende of ondoorzichtig is, zoals die waarop het groepsrisico gebaseerd wordt. De provincie moet zich ervoor inzetten dat de wetgeving rond gevaarlijke bedrijven zich verder ontwikkelt. Het is onder andere belangrijk dat er een digitaal voorraadbeheer komt, dat live online beschikbaar is bij de brandweer.

Er rijden door Brabant treinen met gevaarlijke stoffen, vaak dichtbij woningen. Het gesleep met gevaarlijke stoffen moet op de eerste plaats voorkomen worden door vraag en aanbod zo dicht mogelijk bij elkaar te vestigen. Indien mogelijk moeten die treinen over de Betuweroute en niet door de Brabantse steden. De samenstelling van een giftrein moet rechtstreeks *on line* door de Brantweer opvraagbaar zijn.

Dit hebben we gedaan:

- We voerden uitgebreid actie tegen de verkoop van Essent met o.a. een grote publieksactie en een debatavond. In de Staten werd ons voorstel om Essent niet te verkopen eerst aangenomen, maar een paar weken later werd alsnog besloten om Essent te verkopen.
- We voerden actie tegen de in 2007 voorgenomen fusie tussen Essent en Nuon.
- We stelden vragen over de plotselinge sterke verhogingen van de dubbeltarieven (dal- en nachttarieven) door Essent.
- We pleitten voor een betere en duidelijkere regeling voor de terugleververgoeding voor duurzame energie.
- We stelden vragen over de mensonwaardige behandeling en huisvesting van Poolse werknemers in de agrarische sector.

- Samen met de FNV voerden onze Statenleden actie tegen de verhoging van de AOW-leeftijd.
- We stelden voor een onafhankelijke stuurgroep voor MSD in Oss in te stellen.
- We stelden vragen over de plannen voor een nieuwe kerncentrale in Borssele.

Onze voorstellen:

- 2.01 De Brabantse economie functioneert op allerlei niveaus, van grootschalige internationale ondernemingen tot kleinschalige lokale ondernemingen. Dat vraagt om een economisch beleid met aandacht voor diverse niveaus, van de kenniseconomie tot de lokale werkplaatsen en landbouw. De SP wil de op de omgeving gerichte economie extra versterken.
- 2.02 Er moeten meer stageplaatsen worden gerealiseerd in de Brabantse bedrijven en in de provinciale organisatie. Daarbij dient speciale aandacht gegeven te worden aan kansarme groepen leerlingen. Vroegtijdige schooluitval dient zoveel mogelijk te worden voorkomen, onder andere door te zorgen voor meer perspectief op de arbeidsmarkt.
- 2.03 De provincie neemt een actieve rol op zich om schaalvergroting in het onderwijs tegen te gaan. In plaats van leerfabrieken stimuleert zij kleinschalige scholen, waar leerlingen kunnen rekenen op directe, persoonlijke begeleiding.
- 2.04 Stimuleren van opleiding, nascholing en werkgelegenheid voor lager geschoolden, de leerbon moet terugkomen.
- 2.05 Stimuleren van besparingen op het transport in productie- en distributieketens.
- 2.06 Bij vervoer van gevaarlijke stoffen dient de inhoud van de transporten rechtstreeks *online* beschikbaar te zijn voor de hulpdiensten.
- 2.07 De provincie moet toezien op de doeltreffendheid van de gemeentelijke rampenbestrijding. Waar nodig moet de provincie gemeenten aanspreken op een betere taakvervulling. Een gemeentelijke ramp die uit de hand loopt, kan immers uitgroeien tot een provinciale ramp.
- 2.08 Provinciale structuurvisies moeten een (explicietere) paragraaf krijgen waarin de fysieke veiligheid van industrieterreinen en transportgassen aan de orde komt. Gemeenten moeten die dan meenemen in hun bestemmingsplannen.
- 2.09 Meer werk maken van duurzame herstructurering van oude bedrijventerreinen, rekening houdend met de draagkracht van de omgeving en de druk op de natuur. Een stop op nieuwe bedrijventerreinen.
- 2.10 De provincie stimuleert de aansluiting van de bedrijventerreinen op het openbaar vervoernet. Ook de bereikbaarheid per fiets moet worden verbeterd.
- 2.11 De provincie is terughoudend in het participeren in risicodragend kapitaal.
- 2.12 De provincie moet minder afhankelijk worden van defensieopdrachten waaronder het eventuele onderhoud van de JSF in Woensdrecht (waar de SP toch al geen voorstander van is).
- 2.13 De provincie stimuleert zuinig energiegebruik en duurzame (alternatieve) energievoorziening. Gemeenten worden gesteund in het ontwikkelen van lokale initiatieven bijvoorbeeld op daken voor woningen en (grote) landbouwschuren.
- 2.14 Particulieren en ondernemers die meer duurzame energie opwekken dan voor eigen gebruik nodig is en terugleveren aan het energienet, ontvangen zonder limiet een redelijke prijs per kWh geleverde energie.
- 2.15 De provincie is samen met andere provincies en gemeenten eigenaar van het elektriciteitsnet. Om het groeiende aantal (kleinschalige) producenten van duurzame energie zekerheid te kunnen bieden om aan het netwerk te leveren, zet de provincie een

nieuw eigen energiebedrijf op dat zorgt voor de productie, inkoop en distributie van duurzame energie. Samenwerking met particulieren, onderwijsinstellingen en bedrijven is hierbij het uitgangspunt.

- 2.16 Het provinciale aanbestedingsbeleid moet gebaseerd zijn op duurzaamheid en correcte arbeidswetgeving.
- 2.17 Aanvragers van (milieu)vergunningen dienen vooraf duidelijkheid te hebben over de eisen en criteria waar hun bedrijfsvoering aan moet voldoen, over de aan te leveren informatie en over de termijn waarbinnen een beslissing genomen wordt. De eisen mogen gedurende de procedure niet worden veranderd.
- 2.18 Het havenschap Moerdijk wordt niet verzelfstandigd.
- 2.19 De provincie biedt ruimte aan, en stimuleert de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf.

3. (Jeugd)zorg, welzijn en andere provinciale zorgtaken

Iedereen heeft recht op kwalitatief goede zorg. Om de zorg betaalbaar, toegankelijk en goed te houden, is solidariteit het uitgangspunt. Hoewel de provincie een beperkt aantal taken heeft als het gaat om zorg, zijn die wel belangrijk. Meest in het oog springend de afgelopen periode was de jeugdzorg, waarin de provincie een hoofdrol heeft, maar ook ambulancevervoer, openbaar vervoer voor mensen met een handicap en het ondersteunen van bijvoorbeeld de telefonische hulpdienst (Sensoor) zijn voor vele Brabanders belangrijk.

De jeugdzorg is enorm versnipperd door verschillende financieringsstromen, verschillende wetten en veel verschillende uitvoeringsorganisaties, waaronder Bureau Jeugdzorg. Zo'n 5% van de jeugd is aangewezen op curatieve (genezende) jeugdzorg, waarvoor de provincie verantwoordelijk is. Gemeenten, zorgverzekeraars, AWBZ, justitie en anderen doen 'de rest' waaronder preventie. Door die versnippering is er onvoldoende logische samenwerking en is er veel dure bureaucratie. Bovendien komen kinderen, hun ouders, maar ook hardwerkende hulpverleners, steeds vaker in de knel. Wachttijden, gesjouw van de ene naar de andere plaats, misverstanden tussen hulpverleners en andere instanties zijn aan de orde van de dag.

De aanhoudende wachtlijsten en de enorme bureaucratie maken dat de jeugdhulpverleners meer achter hun computer zitten dan dat zij bij de gezinnen zijn. Ouders en kinderen voelen zich steeds minder gehoord en moeten lang wachten op hulp. Dat moet en kan anders. Om jeugdzorg zo dicht en zo snel mogelijk bij de mensen te organiseren wil de SP dat gemeenten zoveel mogelijk verantwoordelijk worden om jeugdzorg in de wijken te organiseren. Verslaglegging wordt tot een minimum beperkt zodat hulpverleners weer kunnen zijn waar ze nodig zijn, in de gezinnen. Indiciestelling is alleen inhoudelijk en wordt een onderdeel van de hulpverleningsplannen.

Behalve jeugdzorg heeft de provincie nog enkele andere zorgtaken. De SP is en was het oneens met de onlangs besloten bezuinigingen op bijvoorbeeld Sensoor (voorheen SOS Telefonische Hulpdienst). Voor veel mensen in nood is Sensoor de laatste strohalm en vaak het begin van de weg terug.

De Provinciale Raad voor Volksgezondheid en Maatschappelijke Zorg (PRVMZ) is een belangrijk onderzoeks- en adviesorgaan en heeft zich onder andere verdienstelijk gemaakt voor onderzoek naar zoönosen (ziektes die overgaan van dier tot mens), de belangen van Q-koortspatiënten en voor het herstel van mensen met langdurige psychische problemen. Bezuinigingen op deze kleine, maar effectieve organisatie moeten worden teruggedraaid.

Voor mensen met een handicap en ouderen is goed (openbaar) vervoer belangrijk. De provincie heeft hierin een hoofdrol in de samenwerking met gemeenten. De 'regiotaxi's' dienen goed en goedkoop te werken en het gewone openbaar vervoer moet toegankelijk zijn.

De marktwerking heeft al veel kapot gemaakt in de zorg. De provincie hoort actief te zijn in het bestrijden van voorkruipzorg, zoals die nu al plaatsvindt in de verslavingszorg en bij de huisartsen (SOS-artsen). Mensen met geld krijgen eerder of betere zorg dan mensen zonder geld; deze tweedeling is onacceptabel. Ook de soms idiote hoge salarissen moeten aangepakt worden.

Dit hebben we gedaan:

- De SP hield regelmatig pleidooien om kinderen centraal te stellen en niet het geld, de procedure of de instelling. Wij hebben zeer regelmatig contact gehad met kinderen, ouders en hulpverleners en brachten hun ervaringen over.
- De SP heeft vragen gesteld over onder andere: belangenverstremming in het bestuur van Bureau Jeugdzorg, de veel te hoge salarissen voor interim-managers, budgetkorting voor jeugdzorgaanbieders, het afkopen van de wettelijke verplichting om tijdig een gezinsvoord aan te stellen (was onderwerp bij Nova) en het niet meewerken aan het mantelzorgcompliment.
- Wij hebben aandacht gevraagd voor het gegeven dat mensen met klachten in de jeugdzorg alleen terecht kunnen bij de instanties die het probleem veroorzaken. De klachten worden vervolgens niet inhoudelijk maar uitsluitend procedureel beoordeeld en de instelling mag zelf weten of ze al dan niet iets met de klacht doet. De SP pleitte voor een onafhankelijke klachtenregeling.
- In Oosterhout deelden we gebakjes uit in enkele verzorgingshuizen nadat bekend was geworden dat allerlei extraatjes voor de ouderen afgeschaft dreigden te worden.
- We organiseerden een tweetal bijeenkomsten over wat de provincie kan doen voor homo's, lesbische vrouwen, biseksuelen en transgenders (hltb) ook stelden we vragen over nachttreinen voor Roze Zaterdag en over de meldpunten discriminatie.

Onze voorstellen:

- 3.01 In overleg met de landelijke politiek, andere provincies en gemeenten zo snel mogelijk komen tot een vereenvoudiging van de jeugdzorg, waarbij jeugdzorg zoveel mogelijk naar de gemeenten gaat. Hierbij moet gezorgd worden voor voldoende & geormerkte budget.
- 3.02 Er komt een kwaliteitsverplichting waarop provincie en de gemeenten toezien.
- 3.03 De wachtlijsten moeten drastisch verkort worden.
- 3.04 Er komt een verbod op salarissen boven de "Gedeputeerdenorm".
- 3.05 Bureaucratie, vaste (algemene) kosten en overlegstructuren moeten worden teruggedrongen, zodat er meer geld en menskracht vrijkomt voor het daadwerkelijk werken met kinderen en jongeren.
- 3.06 De SP is voor het afschaffen van de (externe) indicatiestelling met al haar bureaucratie. Inhoudelijke indicaties vormen een onderdeel van de hulpplannen.
- 3.07 Er wordt een provinciale ombudsman ingesteld die onafhankelijke uitspraken kan doen over klachten en die kan toetsen of de geleverde zorg voldoende kwaliteit heeft zodat kinderen er op de langere termijn ook mee vooruit kunnen. Daarnaast wil de SP komen tot invoering van het tuchtrecht in de jeugdzorg.
- 3.08 Jeugdzorg moet zorg blijven verlenen tot 21 jaar als er al sprake was van zorg voordat de jongere in kwestie 18 jaar was.
- 3.09 Brabantbrede steun voor het project 'De Roze Loper' dat zich richt op het doorbreken van het isolement van hltb-ouderen.
- 3.10 De kennis over seksuele diversiteit moet worden vergroot bij Jeugdzorg, GGD en overige gesubsidieerde instanties.
- 3.11 De bezuinigingen op Sensor en de PRVMZ worden teruggedraaid.
- 3.12 Meer geld naar regiotali's voor comfortabel en snel vervoer van mensen met een beperking, meer investeren in het toegankelijk maken van het gewone openbaar vervoer.

4. Verkeer en vervoer

De bereikbaarheid en mobiliteit in Brabant komen steeds meer in de knel. De provincie dient hier wat aan te doen. Zij is immers verantwoordelijk voor het openbaar stads- en streekvervoer en voor het provinciale wegennet.

Het besef dat bereikbaarheidsproblemen niet opgelost kunnen worden door alleen maar meer asfalt aan te leggen wordt gelukkig steeds groter. Investeren in goed en goedkoop openbaar vervoer draagt op een duurzame manier bij aan de aanpak van het bereikbaarheidsvraagstuk en de daarmee samenhangende leefbaarheids- en milieuproblemen. Wij pleiten voor een fors programma van investeringen in het openbaar vervoer: een fijnmazig netwerk van lijnen en haltes, hoge frequenties, comfortabele en veilige bussen, meer vrije busbanen en aantrekkelijke tarieven. Het OV-netwerk wordt aangevuld met de regiotaxi die wel stipt, klantvriendelijker en goedkoper moet rijden.

Wij zien het openbaar vervoer als een basisvoorziening, als een vertaling van het recht van Brabanders op basismobiliteit. Veel mensen die geen auto kunnen of willen rijden zijn afhankelijk van het openbaar vervoer. De lage tarieven voor ouderen (65+) en kinderen (12-) tijdens de proefprojecten Goedkoop Openbaar Vervoer hebben positieve resultaten laten zien. Wij pleiten voor de herintroductie van het lage tarief van 30 cent voor deze doelgroepen en de herintroductie van het tarief van 60 cent voor de overige gebruikers.

Privatisering en marktwerking in het OV hebben ervoor gezorgd dat de gemeenschap steeds minder te zeggen heeft over deze belangrijke basisvoorziening. Het Brabantse vervoersbedrijf BBA is verkocht. Met de marktwerking is echter de winst van de private ondernemingen centraal komen te staan en niet de reiziger en het vervoerspersoneel. De afgelopen jaren is Brabant dan ook geconfronteerd met onveilige en milieuvervuilende bussen en terechte stakingen van chauffeurs als reactie op aanvallen op hun arbeidspositie. Het busvervoer moet zo snel mogelijk terug in gemeenschapshanden; zodra dit wettelijk mogelijk is dient de provincie weer een eigen vervoersbedrijf op te richten.

Vanwege haar ligging kampt ook onze provincie met een forse fileproblematiek. Een gemakkelijke oplossing hiervoor bestaat niet. Slimme oplossingen om de files te verminderen zijn er wel. Naast meer openbaar vervoer, ook op industrieterreinen en in kantoorgebieden, dient bestaand asfalt beter benut te worden met dynamische informatiepanelen, wegmarkeringen, verkeerslichten en navigatiesystemen. Goederenvervoer over de weg moet zoveel mogelijk verplaatst worden naar de binnenvaart. Ook de fiets, een gezonde en uiterst milieuvriendelijke vervoersvorm, dient ruim baan te krijgen.

Eveneens dient het openbaar vervoer per spoor gestimuleerd te worden, zowel middels de aanpak van knelpunten op het bestaande netwerk via spoorverdubbelingen en inhaalsporen als de aanleg van nieuwe stations en spoorlijnen. De provincie moet zich inspannen voor de realisatie van de stations Berghem, Berkel-Enschot, Breda-Oost, Den Bosch Maaspoort en Eindhoven Acht. De aanleg van een spoorlijn langs de A27 tussen Breda en Utrecht dient de hoogste prioriteit te krijgen. De Beneluxtrein, die Roosendaal verbindt met Antwerpen, dient

gehandhaaft te blijven. De HSL, die duurdere tarieven hanteert en een reservering vereist, mag geen reden zijn om de Beneluxtrein af te schaffen.

De Economische functie van Eindhoven Airport wordt sterk overdreven. Dit vliegveld mag geen nieuwe groeilocatie worden voor Schiphol en slechts groeien tot de grenzen zoals vastgelegd in de Planologische Kern Beslissing van 2004. De uitkomsten van de zogenaamde 'Alderstafel' waarbij 25.000 extra vliegbewegingen worden toegestaan hebben nauwelijks draagvlak. De provincie dient het Platform 'de Tien Geboden' als serieuze gesprekspartner te erkennen.

Dit hebben we gedaan:

- Met de oudere bewoners van de Sterrenbosflat in Oss en Verpleeghuis Mariaoord uit Rosmalen voerden we actie voor een bushalte voor de deur.
- We steunden de stakende buschauffeurs voor een betere CAO en tegen het veertien puntenplan van Veolia, een plan met grote verslechtingen van de arbeidsomstandigheden van de chauffeurs. Het verzet van de chauffeurs had uiteindelijk resultaat: het plan werd door Veolia teruggetrokken. Ook stelden we vragen over de veiligheid van buschauffeurs, na een incident waarbij een chauffeur werd mishandeld, het inzetten van oude en vervuilende bussen door Arriva, knelpunten in het OV in Goirle en de slechte busverbinding 603 Dongen – ROC Andel, de verslechting van de bereikbaarheid als gevolg van de inkorting van busroute 9 in Udenhout, etc.
- Samen met een aantal jongeren voerden we actie voor een nachtbus tussen Waalwijk en Tilburg o.a. door een aantal nachten een bus te laten rijden en we dienden twee moties in over het verbeteren van het nachtnet die beiden werden aangenomen.
- We organiseerden verschillende bijeenkomsten over overlast door vliegverkeer en stelden diverse vragen over Eindhoven Airport en de stank- en herrievluchten van de AWACS.
- We dienden samen met GroenLinks een voorstel in om de groei van Eindhoven Airport te schrappen uit de ruimtelijke toekomstplannen van de provincie. Dit voorstel werd unaniem overgenomen.
- We ondersteunden de actiegroep 'De 10 geboden voor Eindhoven Airport'.
- We stelden vragen over een spoorverbinding tussen Breda en Utrecht.
- We hebben een e-mail actie gevoerd om de PvdA-fractie in de Tweede Kamer ervan te overtuigen de aanbestedingen in het Openbaar Vervoer niet langer te verplichten.
- We stelden vragen om nachttreinen voor Roze Zaterdag in Bergen op Zoom voor elkaar te krijgen.
- Samen met omwonenden voerden we actie voor een oplossing voor de A59 bij Heusden en we stelden vragen over het uitblijven van een oplossing voor de geluidshinder bij de N289 en het uitblijven van een oplossing voor de verkeersproblematiek in Odiliapeel.
- We voerden een grote publieksactie voor het behoud van het goedkope buskaartje.
- We lanceerden een digitaal klachtenmeldpunt voor overlast door de luchtvaart:
www.vlieglawaai.nl

Onze voorstellen:

4.01 Basismobiliteit is een recht. Verpleeghuizen, ziekenhuizen, huisartsenposten en scholen moeten bereikbaar zijn en blijven met busvervoer. Deze voorzieningen moeten ontsloten worden met een bushalte zo dicht mogelijk bij de deur maar op maximaal 200 meter.

- 4.02 De bereikbaarheid van het landelijk gebied met openbaar vervoer moet worden verbeterd.
- 4.03 De economische crisis mag geen reden zijn om te stoppen met investeringen in Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) en transferia. Vooral Noordoost Brabant is een gebied dat vraagt om een voortvarende aanpak, in het bijzonder de regio Uden – Veghel. Er moet ook aandacht besteed worden aan een goede aanvoer bij het HOV bijvoorbeeld aanvoer volgens het visgraatmodel.
- 4.04 Zestien- en zeventienjarige mbo-scholieren maken momenteel hoge reiskosten om hun opleiding te kunnen volgen. De provincie dient hen te voorzien van een zeer goedkope of liefst gratis jaarkaart voor de bus.
- 4.05 Het bustarief van 30 eurocent voor ouderen en kinderen en het 60 cent tarief voor andere gebruikers, wordt opnieuw ingevoerd.
- 4.06 Het openbaar vervoer maken we voor mensen met een beperking beter toegankelijk, zowel de haltes als de bussen.
- 4.07 De OV-chipkaart mag pas verplicht worden als de invoering ervan reizen aantoonbaar niet duurder maakt en de problemen met het gebruik zijn opgelost. Tot dat moment moet het mogelijk zijn om de papieren (strippen) kaart te reizen.
- 4.08 De provincie zorgt ervoor dat de gemeenten meer invloed krijgen op het ov-beleid. Hiervoor moet de positie van de provincie als volledig autonome vervoersautoriteit worden heroverwogen. Over binnenstedelijk OV moet op gemeentelijk niveau worden besloten, bijvoorbeeld wanneer het gaat om dienstregelingen, lijnen en haltes. Om problemen met grensoverschrijdend OV binnen de provincie op te lossen, dienen er op dit punt provinciebrede uitgangspunten te worden opgenomen in de concessie. Beleid ten aanzien van tarieven en betaalvormen dient op provinciaal niveau vastgesteld te worden.
- 4.09 De provincie dient te zorgen voor betaalbare nachtbussen. Deze dragen immers bij aan een grotere verkeersveiligheid, sociale veiligheid en bruisende binnensteden. Er moet in ieder geval een nachtlijn komen tussen Tilburg en Waalwijk.
- 4.10 De provincie stimuleert middelgrote en grote bedrijven om te werken met bedrijfsvervoersplannen. Thuiswerken, gespreide werktijden, fiets – en OV-gebruik worden daarin gestimuleerd.
- 4.11 Nieuw asfalt als de Oost- Westverbinding in de wegenruit rond Eindhoven is niet urgent. In ieder geval dienen de natuurgebieden langs het Wilhelminakanaal onaangetast te blijven door eventueel een tracé ten noorden van Lieshout en ondertunneling bij het Dommeldal. In het middengebied tussen Eindhoven en Helmond moeten de rust en de stilte bevorderd worden.
- 4.12 De N69 zorgt voor grote bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen in het gebied rond Waalre en Valkenswaard. Wij pleiten voor een snelle oplossing die de Ecologische Hoofdstructuur, en daarbinnen vooral de beekdalen van de Dommel en Keersop, zoveel mogelijk ontzien.
- 4.13 De doorstroming van het verkeer op de N65 moet worden verbeterd, evenals de leefbaarheid in en de bereikbaarheid van de aanliggende gemeenten. Een ombouw tot snelweg is echter een onnodige en onhaalbare zaak. Prioriteit moet worden gegeven aan een verbetering van de verkeersveiligheid door een aanpak van de gevaarlijke plekken en het aanleggen van ongelijkvloerse kruisingen.
- 4.14 De Brabantse vaarwegen dienen verbeterd te worden en, voor zover ze dat nog niet zijn, geschikt gemaakt te worden voor goederenvervoer.

- 4.15 Het gebruik van de fiets wordt volop gestimuleerd. Er komen meer bewaakte fietsenstallingen en fietssnelwegen.
- 4.16 Bewoners dienen veel meer te worden betrokken bij verkeersveiligheidsplannen in hun buurt.
- 4.17 Er vindt geen uitbreiding plaats van het vliegverkeer bij Eindhoven Airport, tenzij overeenstemming is bereikt met het Platform 'de 10 geboden'(in dat platform zijn o.a. regiogemeenten, omwonenden, lokale politici en milieuorganisaties vertegenwoordigd).
- 4.18 De SP blijft zich inzetten voor het in stand houden van de Beneluxtrein (de intercityverbinding tussen Vlaanderen en de Randstad met opstap mogelijkheid in Roosendaal).
- 4.19 Bedrijventerreinen dienen zoveel mogelijk aangesloten te worden op het OV-netwerk.

5. Ruimte, milieu, natuur en landbouw

Brabant heeft twee gezichten. Het ene is dat van een mooie provincie, waar mensen graag wonen en werken. Het andere gezicht is niet zo fraai. In de afgelopen periode zijn enkele grote problemen duidelijk zichtbaar geworden: de enorme schaalvergroting in de landbouw met al haar gevolgen voor mens, dier en milieu, de ongewenste groei van bedrijventerreinen, problemen in de handhaving van milieuoverlast, overlastgevend (militair) vliegverkeer, een nog verder teruggelopen biodiversiteit, de aantasting van landschap, rust en ruimte.

Tegelijkertijd kamen mensen in verzet. Het meest indrukwekkend was ongetwijfeld het succesvolle burgerinitiatief 'Megastallen Nee', maar er waren door heel Brabant comités, groepen en organisaties actief. Tegen de verdere aantasting van landschap en natuur, tegen de verrommeling, tegen aanleg van onnodige bedrijventerreinen, tegen gevaren voor de volksgezondheid en dierziektes, tegen stank – of geluidsoverlast. Al die tegenstand is feitelijk heel positief: vele mensen voeren actie voor en zijn betrokken bij een goed milieu, versterking van natuur en landschap, een gezond leven en dierenwelzijn. Ze willen wat te vertellen hebben over hun dorp of stad, straat of erf. En bovendien zijn deze mensen voor een actieve en optredende provincie. De strijd die ze voeren levert ze ook veel kennis op, vaak meer dan menig bestuurder of ambtenaar. Die kennis door ervaring wordt onvoldoende gewaardeerd, maar maakt wel pijnlijk duidelijk dat het niet alleen maar over 'emoties' gaat. De mensen in de omgeving weten heel goed wat er aan de hand is met de glastuinbouw, de varkensstallen, bedrijventerreinen en transportbewegingen, de vervuilde lucht, de geluidsoverlast en de aantasting van landschap en natuur.

Wat is nu de rode draad bij die grote problemen en de strijd voor verbetering? Bijna altijd is er sprake van (belangen)tegenstellingen. Tussen één of enkele bedrijven en de gemeenschap, tussen uit de hand gelopen landbouwontwikkeling en een gezonde natuur, tussen korte termijnwinst versus lange termijnschade, tussen gemeentebesturen die cliëntelistisch zijn en mensen die eerlijkheid en handhaving verwachten, tussen projectontwikkelaars en mensen die jaren op een betaalbare woning moeten wachten.

In 2007 kwam er een nieuwe wet op de ruimtelijke ordening, waarmee ook de bevoegdheden van de provincie veranderden. Zo hoeft de provincie gemeentelijke bestemmingsplannen niet meer goed te keuren. Toch zijn er nog steeds mogelijkheden voor de provincie om gemeenten te corrigeren, bijvoorbeeld als ze in belangrijke natuur- en watergebieden willen bouwen. De SP-fractie vindt dat de provincie vooral een beschermende rol moet spelen, zeker als het gaat om de natuur, landbouw en bedrijventerreinen. Opvallend is dat de meeste fracties juist liever zien dat de provincie daarin bescheiden is, zij willen meer overlaten aan gemeenten en (project)ontwikkelaars. Het gevaar daarvan is dat marktbelangen en cliëntelisme de overhand krijgen en we hebben gezien waar dat toe kan leiden. De SP is voor een actieve en optredende provincie en niet voor een terugtrekkende passieve.

De provincie is voor sommige zaken bevoegd gezag. Zo is de provincie bijvoorbeeld belast met het toezicht op een groot aantal, dat brandgevaarlijk zijn en waar de omgang met afval soms meer door de winst dan door het milieu gestuurd wordt. Hierdoor is het nodig dat de handhaving versterkt

wordt en dat (waar nodig) er voldoende capaciteit is voor integrale controles, waarbij een aantal overheidsdiensten samenwerken.

Bij het verlenen van milieuvergunningen moet rekening worden gehouden met de effecten ervan op medewerkers, omwonenden, natuur en milieu.

Bewoners van stedelijke gebieden klagen steeds meer over geluidsoverlast door vliegtuigen, treinen, auto's, industrieterreinen, evenementen. Te veel geluid is slecht voor de gezondheid.

De leefbaarheid in kleine kernen staat vooral door het wegvallen van de voorzieningen sterk onder druk. De provincie moet zoveel mogelijk lokale initiatieven en plannen steunen die de leefbaarheid van kleine kernen willen bevorderen en behouden.

Water is de bron van alle leven en wordt in de toekomst naar verwachting wereldprobleem nummer één. De SP vindt dat er meer aandacht moet gaan naar bescherming van (en soms tegen) water. We zijn tegen politieke waterschappen en vinden dat de waterschappen opgeheven kunnen worden en hun taken onder het provinciebestuur moeten vallen. Dat scheelt ook veel bestuurlijk en organisatorisch gedoe.

Dit hebben we gedaan:

- We waren actief tegen bedrijven die veel overlast veroorzaken en op een verkeerde plek zitten (zoals De Heus in Ravenstein, KWS in Eindhoven, Reiling in Sterksel, Weijer in Deurne). In de Staten stelden we de problemen aan de kaak, daarbuiten hielden we enquêtes, bezochten en steunden we bewonerscomités, organiseerden we openbare avonden, publiceerden we kritiek en alternatieven (zie o.a. www.blog.ronvanzeeland.nl en www.veerleslegers.sp.nl). Actievoerende bewoners konden rekenen op actieve steun van de SP-fractie.
- De SP was zeer actief tegen de dreigende komst van de megastallen. We organiseerden meerdere goed bezochte discussieavonden, steunden het burgerinitiatief 'Megastallen Nee' met onder andere gratis drukwerk, bezochten vele Landbouw Ontwikkelingsgebieden (LOG's) en spraken met tientallen omwonenden en actiegroepen. Binnen de Staten deden we talloze voorstellen en hielden doorlopend druk op de ketel om de komst van megastallen te voorkomen. Op 19 maart 2010 was het mede aan de SP-fractie te danken dat Brabant koos voor een andere koers: er kwam een slot op de LOG's en er werd een grens gesteld aan de grootte en hoogte van stallen.
- Mede door druk van de SP kwam er een meerderheid in Provinciale Staten voor een goed gezondheidsonderzoek naar de effecten van zoönosen (ziekten die overgaan van dier op mens), we verdedigden de belangen van Q-koortspatiënten.
- We steunden diverse actiegroepen door heel Brabant in hun strijd tegen te grote LOG's en megastallen, milieuoverlast, de aanleg van onmogelijke bedrijventerreinen (o.a. Etten-Leur, Moerdijk en Haps), de onwenselijke en onmenselijke huisvesting van Oost-Europese arbeidsmigranten op vakantieparken en in het buitengebied en grootschalige glastuinbouw.
- We zijn met actieve bewoners gestart met een website (www.vlieglawaai.nl), waar mensen overlast van vliegverkeer kunnen melden.
- Naar aanleiding van vragen die we stelden stapt de provincie over naar het gebruik van 70-grams papier.

- Een SP voorstel om natte natuurzones versneld aan te leggen is aangenomen en wordt uitgevoerd. We stelden onnodige bomenkap aan de kaak. Diverse opiniestukken over natuur verschenen in de pers.
- We stelden talloze vragen over gedoe met foute of vertraagde milieuvergunningen, luchtkwaliteit, overlast van militaire luchtvaart, duurzame energie, kolencentrales, gentechnologie, ongewenste uitbreidingen van intensieve veehouderijen, extra geld voor de Maashorst en andere natuurgebieden.
- Dankzij een SP voorstel staan nu twee mobiele luchtmeetpunten in West-Brabant.
- We deden voorstellen over bescherming van kleine natuurgebieden, het verplaatsen van De Heus, een moratorium voor nieuwe bedrijventerreinen, verbetering waterwingebieden en vele andere zaken.
- Kapitaalintensieve functies (wonen en bedrijven) in het winterbed zijn dankzij een SP-voorstel niet meer toegestaan.
- We stelden diverse grote problemen ster aan de kaak zoals de dubieuze grondtransacties ('Heijmansdeal'), waarbij het provinciebestuur het grote bedrijf 'hielp' en de overlast van De Heus, waarbij de provincie niet bij machte was een juridisch waterdichte milieuvergunning af te geven die recht deed aan de zorgen en overlast van de inwoners van Ravenstein.

Onze voorstellen:

- 5.01 Bij de herinrichting van het platteland moet rekening gehouden worden met de al bestaande ruimtelijke inrichting van Brabant: niet meer of extra grote veebedrijven vlakbij industrie en/of bewoning en/of recreatiegebieden, maar ook niet in een cultuur- of natuurhistorisch waardevol gebied of in of nabij kwetsbare natuurgebieden.
- 5.02 De Ecologische Hoofdstructuur(EHS) dient te worden afgemaakt.
- 5.03 De nadruk moet komen te liggen op streekeigen productie en – consumptie en op het multifunctionele karakter van onze landbouw.
- 5.04 Reconstructiecommissies moeten een vertegenwoordiging van alle belanghebbenden, niet alleen van de economisch meest dominante. Een onafhankelijk scheidsrechter moet het reconstructieproces begeleiden. Deze commissies moeten democratische verantwoording afleggen.
- 5.05 Grondgebonden veehouderijen stimuleren, niet-grondgebonden grootschalige industriële veehouderijen sterk ontmoedigen.
- 5.06 Stimuleren gemengde bedrijven (die produceren voor meerdere markten en dus aan risicospreiding doen). Bijvoorbeeld akkerbouw & veeteelt of veeteelt & natuurbeheer/zorg/ kleinschalige recreatie/vermarkten streekproducten.
- 5.07 Samen met de Brabantse onderwijsinstellingen (o.a. HAS-MAS-TU-UvT) alternatieven voor reguliere agrarische bedrijvigheid ontwikkelen en stimuleren.
- 5.08 Stimuleren van de ontwikkeling van nieuwe diensten, producten en markten, en van samenwerking als boeren onderling, maar ook met grotere coöperaties.
- 5.09 Aandacht en middelen voor Q-koortspatiënten en andere mensen die ziek zijn geworden door aan de vee-industrie gerelateerde aandoeningen zoals zoönosen of longziekten.
- 5.10 Geen vergunningverlening meer voor proefvelden met genetisch gemanipuleerde gewassen en producten.
- 5.11 Meer handhaving en meer sancties onvoldoende gebruik van verplichte technologische milieubeschermingsmiddelen.

- 5.12 De provincie gaat zich actief inzetten tegen de plezierjacht.
- 5.13 Natuur- en milieueducatie voor scholen en particulieren.
- 5.14 Verplaatsen overlastgevende bedrijven naar geschikte locaties op bestaande bedrijventerreinen met als eis 'de beste mogelijke nieuwe technieken'.
- 5.15 Betere afstemming met België over luchtkwaliteit in de grensstreek en grensoverschrijdende waterlopen en waterlozingen.
- 5.16 Alleen uitbreiding wateronttrekking boeren en industrie indien noodzaak is aangetoond en alternatieve methoden zuinig watergebruik zijn benut.
- 5.17 Betere handhaving op wateronttrekkingen.
- 5.18 Instellen bemeteringssysteem grondwateronttrekkingen en inzichtelijk maken hoeveel daadwerkelijk onttrokken wordt.
- 5.19 Grondwatersysteem in kaart brengen.
- 5.20 Vervuiling oppervlaktewater door diffuse bronnen tegengaan door middel van vergunningssysteem en handhaving.
- 5.21 Herstellen van de kringloop 'voedsel > mens> riool> bemesting> voedsel'.
- 5.22 De provincie steunt, binnen haar mogelijkheden initiatieven, die gericht zijn op afvalloos werken (cradle to cradle). De provincie kan daartoe kenniscentra opzetten of steunen, kan haar eigen huishouding zo afvalloos mogelijk opzetten en kan in haar aanbestedingsbeleid pluspunten geven aan contractanten die met afvalloze oplossingen komen.
- 5.23 Meer oppervlaktewater bestempelen als 'natuurlijk water' waardoor het ambitieniveau voor waterkwaliteit wordt verhoogd.
- 5.24 Lasten diverse categorieën watergebruikers in relatie brengen tot daadwerkelijk waterverbruik.
- 5.25 Waterschappen opheffen en taken bestuurlijk onderbrengen bij provincies.
- 5.26 De verbetering van de ecologie en de waterkwaliteit die in de Biesbosch noodzakelijk zijn en gedeeltelijk al in gang gezet, moeten worden voortgezet. Brabant moet zich daarom inzetten voor het laten doorgaan van het zogenaamde Kierbesluit voor het Haringvliet.
- 5.27 Om het probleem van de blauwalg in Zoommeer en Volkerak tegen te gaan moet worden voortgegaan op voorstellen om deze wateren te verzilten.
- 5.28 Er is in het verleden regelmatig overlast of dreiging geweest van hoog water op de beken en rivieren. De provincie heeft een taak in het bestrijden van de oorzaken. Bovenstrooms, eventueel in overleg met België. Voor zover dat nog niet gebeurd is, moeten er draaiboeken klaar liggen voor dit soort situaties. Het apparaat van de rampenbestrijding moet regelmatig oefenen, bijvoorbeeld in evacuatiescenario's.
- 5.29 Meer aandacht en maatregelen om verdroging van de natuur tegen te gaan.
- 5.30 Klimaatadaptatie moet uitgangspunt zijn van beleid.
- 5.31 De provincie heeft een voorbeeldfunctie en verduurzaamt de eigen en gesubsidieerde gebouwen en wagenpark en stimuleert milieuverantwoorde, streekgebonden producten.
- 5.32 De provincie moet gemeenten die klimaatneutraal willen worden ondersteunen met faciliteiten, geld en een kenniscentrum.
- 5.33 Er komt een provinciebreed netwerk van luchtmeetstations (koppeling bestaand netwerk met nieuwe meetstations). De gegevens worden op het internet openbaar inzichtelijk gemaakt per meetstation.
- 5.34 De handhaving van milieuvergunningen en –regels wordt versterkt. Er wordt alerter gereageerd op klachten van omwonenden en hun deskundigheid wordt erkend.

- 5.35 De provincie neemt de keten van: klachtenmelding – inspectie – handhaving in eigen hand.
- 5.36 De provincie zet zich in om het geluid van militair vliegverkeer te verminderen door spreiding van militaire functies over Nederland, reductie van defensietaken en modernisering van de militaire transportvloot.
- 5.37 De burgerluchtvaart op Eindhoven Airport wordt beperkt.
- 5.38 De provincie moet het geluid van civiele vliegvelden binnen strakke grenzen vergunnen.
- 5.39 De provincie zet een systeem van geluidmeetpalen op, dat geluid uit verschillende bronnen opvangt en thuis kan brengen. Dit systeem moet in eerste instantie geïnstalleerd worden waar dat het hardst nodig is, zoals in Acht, Best-Zuid en Tilburg-Gilze-Rijen.
- 5.40 De provincie doet bouwtechnische ingrepen aan de eigen wegen om de productie en verspreiding van geluid te verminderen, en gaat overleg aan met Rijkswaterstaat om (eventueel met cofinanciering) hetzelfde te doen met rijkswegen.
- 5.41 De SP is voorstander van een onderzoek (en het landelijk inbrengen van de resultaten daarvan) in welke mate de wet Geluidshinder nog voldoet.
- 5.42 Grootschalige toepassing van windenergie kan alleen als er sprake is van draagvlak onder de bevolking. In de praktijk zullen grootschalige windturbineparken onhaalbaar zijn in Noord-Brabant, mede omdat ze het kleinschalige landschap te veel aantasten. Grootschalige windparken kunnen op zee gemaakt worden.
- 5.43 Er komt een moratorium op nieuwe bedrijventerreinen. De enorme leegstand en verpaupering op bestaande terreinen wordt eerst aangepakt.
- 5.44 Actief toezicht en handhaving op gemeenten die willen bouwen in natuurgebied.
- 5.45 Nieuwbouwprojecten krijgen alleen provinciale subsidie als het totale project minimaal 30% sociale (huur) woningen bevat.
- 5.46 De provincie stelt harde eisen aan en ziet toe op een goede huisvesting van arbeidsmigranten; ze bevordert de integratie en voorkomt segregatie en overlast.
- 5.47 Stop de verstening van het platteland. Pas de 'ruimte voor ruimte'-regeling aan. Geen nieuwe woningen op het platteland, maar wel bij de kernen.
- 5.48 We geven geen toestemming meer voor nieuwe particuliere landgoederen.
- 5.49 De SP wil een rem op de ongebreidelde groei van golfterreinen in Brabant. De open groene ruimte dreigt door deze groei te veel geprivatiseerd te worden.

6. Kunst, geschiedenis & educatie

Brabant kent een rijke en veelzijdige geschiedenis en cultuur. Dit komt tot uiting in de vele (kleine) musea, tentoonstellingen, dialectfeesten, heemkundekringen etc. die de geschiedenis en de cultuur levend houden. Een belangrijke historische plek is het oorlogsmonument Kamp Vught, dat wat ons betreft ook in de toekomst gratis toegankelijk blijft.

Wat de moderne kunst- en cultuuruitingen betreft is er in Brabant van alles te doen, van pop tot dans, van theater tot filmproducties, vaak vernieuwend en tegendraads. Onze provincie doet daar redelijk veel aan en de SP zal dit beleid in de komende statenperiode blijven steunen. Naast ruimte voor vernieuwing moet zeker ook het waardevolle worden behouden.

Op het vlak van kunst- en cultuureducatie kan de provincie een stimulerende en aanvullende rol spelen. Het is belangrijk dat kinderen en jongeren in aanraking komen met allerlei kunstvormen, op school of in hun vrije tijd. Voorwaarde is wel dat het de jongeren echt aan moet spreken.

Instellingen als bibliotheken dienen voor alle jongeren tot 18 jaar gratis te zijn (voor zover dat nog niet zo is). Provinciale ondersteuning van het bibliotheekwerk moet erop gericht zijn om zoveel mogelijk vestigingen in dorpen en stadswijken te behouden. Dit is belangrijk voor de leefbaarheid van kernen. Bibliotheken vormen, als openbare culturele en educatieve basisvoorziening, de centrale plek voor kennis en informatie voor alle Brabantse burgers. Bibliotheken zijn nauw verbonden met sociale participatie en leefbaarheid, vooral ook in de kleine kernen. De Brabantse Netwerkbibliotheek maakt essentieel onderdeel uit van het provinciale netwerk van instellingen. Deze bundeling van krachten zorgt ook in de toekomst voor een kwalitatief goede en actuele bibliotheekvoorziening in heel Brabant. Daarom heeft de provincie de taak om deze samenwerking blijvend te bevorderen.

Dit hebben we gedaan:

- We dienden een motie in om de voorstelling 'Tienduizend Zakdoeken' van Heddy Lester in Kamp Vught opgevoerd te krijgen. De motie werd unaniem ondersteund.
- We stelden vragen over het Cultuurconvenant met het rijk waarbij we als provincie zouden moeten betalen voor de door het rijk vastgestelde culturele basisinfrastructuur.
- Ons unaniem aangenomen initiatiefvoorstel waarbij we jongeren uit het vmbo de kans gaven om, in samenwerking met Brabantse musea kunst te maken, een expositie te regelen en daarmee een culturele reis voor de hele klas te winnen, is onder de naam You Expo uitgevoerd en was een groot succes.
- We dienden een in om geld voor, een noodzakelijke verbouwing, voor poppodium W2 in Den Bosch te krijgen. De motie is helaas niet aangenomen.
- We stelden vragen over het vele geld dat wordt uitgegeven aan alleen al de poging om Culturele Hoofdstad te worden in 2018.

Onze voorstellen:

- 6.01 We stimuleren scholen (van basisschool tot en met voortgezet onderwijs) tot museum- en theaterbezoek en het leren kennen van verschillende kunstvormen van en door jongeren.
- 6.02 Alle jongeren tot 18 jaar krijgen een cultuurpas, tevens bibliotheekpas. De provincie stelt hiervoor geld beschikbaar.
- 6.03 De provincie stimuleert culturele of 'groene' schoolreisjes door het maken van aantrekkelijke informatiepakketten voor leraren.
- 6.04 Provinciale musea worden één dag in de maand gratis toegankelijk.
- 6.05 Het huidige niveau van provinciale cultuurinstellingen als Brabantpop, Productiehuis Brabant, Brabantfilm, etc. blijft gehandhaafd.
- 6.06 In het kader van preventief jeugdbeleid moedigt de provincie de amateurkunst onder jongeren aan, bijvoorbeeld door oefenruimte voor bandjes en mogelijkheden voor optredens te subsidiëren als gemeenten hiertoe niet in staat zijn.
- 6.07 We stellen muren beschikbaar (bijvoorbeeld geluidswallen) voor graffitikunst.
- 6.08 De toegang voor Nationaal Monument Kamp Vught blijft gratis.
- 6.09 Vernieuwende projecten in kunst en cultuur worden gestimuleerd door een ruimhartig incidenteel subsidiebeleid.
- 6.10 You Expo wordt voortgezet en met andere schooltypen uitgebreid.
- 6.11 De provincie maakt een einde aan de pogingen om Culturele Hoofdstad te worden in 2018 en bespaart zo 50 miljoen euro.

De provincie en het geld

De afgelopen jaren groeiden bij de provinciale financiën van Noord-Brabant de bomen nog de hemel in. Maar ook de provincie voelt nu de gevolgen van de economische crisis aan den lijve. De rijksoverheid wil drastisch bezuinigen en heeft al een fikse korting op de uitkering van het provinciefonds uitgevoerd en deze korting zou nog wel eens verder op kunnen lopen.

Maar de is provincie bepaald niet armlastig. Naast flinke reserves door de heffing van opcenten op de motorrijtuigenbelastingen dividend van Essent heeft de verkoop van Essent de provincie naar schatting zo'n 2,7 miljard euro opgeleverd. Natuurlijk weet de landelijke overheid dit ook en zal die extra willen bezuinigen op de rijkste provincies zoals Noord-Brabant. Wij vinden dat de huidige provincie zich vooral moet bezig houden met haar wettelijke taken, en die zijn beperkt. Daar passen bescheiden budgetten bij. De SP heeft geen moeite als er geld bij rijke provincies wordt weggehaald en dit geld naar gemeenten voor het uitvoeren van belangrijke taken zoals een goede thuiszorg, goed preventief jeugdbeleid, etc.

Mede door de kredietcrisis is de provincie bezig met een herbezinning op haar taken en bezuinigt op voorhand alvast voor 20 tot 25%. De reguliere begroting van 2010 bedraagt 1,2 miljard euro en zou in 2013 nog maar 1 miljard euro groot mogen zijn. Er is alvast een korting van 25% op personeel ingeboekt en ook vele andere posten, zoals jeugdbeleid en milieu krijgen de komende jaren met meer dan gemiddelde bezuinigingen te maken. Wat opvalt, is dat de provincie onder leiding van CDA en VVD bij Verkeer en Vervoer vaak de bedragen voor asfalt ongemoeid laat en de afgelopen bestuursperiode weigerde de opcenten Motorrijtuigenbelasting (de enige provinciale belastinginkomsten) met het inflatiecijfer te verhogen.

In de huidige begrotingen valt op dat de provincie vaak moeite heeft om het gereserveerde geld ook werkelijk in het betreffende jaar uit te geven. Vooral grote projecten, zoals die in het kader van BrabantStad en de begroting voor Ruimtelijke Ordening (grondaankopen) lijden hieraan.

Om de gevolgen van de economische crisis voor Brabant enigszins tegen te gaan heeft de provincie de afgelopen twee jaar zo'n 300 miljoen euro ingezet, met name in de bouwsector.

Onze voorstellen:

- 7.01 Gezien de onzekere economische toekomst legt de provincie niet alle Essentgelden voor lange tijd vast. Deze gelden horen bovendien zoveel mogelijk **alle** Brabanders ten goede te komen. De SP wil dat de Essentgelden aan de Brabanders wordt teruggegeven.
- 7.02 De SP is voor afschaffing van de opcenten motorrijtuigenbelasting. Een eigen belastinggebied is niet nodig; de provincie krijgt het geld voor de uitvoering van haar taken via het provinciefonds van het Rijk.
- 7.03 De provincie mag de haar toevertrouwde gemeenschapsgelden niet risicovol beleggen. Het kasbeleid moet transparant en controleerbaar zijn.
- 7.04 De korting op personeel van 25% wordt vooralsnog losgelaten. Eerst wordt de externe inhuur teruggebracht naar minder dan 10%. Extern ingehuurd personeel wordt alleen op Cao-niveau betaald. Het fenomeen 'draaideurambtenaar' (ambtenaren die na ontslag hun diensten tegen hogere vergoeding aanbieden) wordt zo tegengegaan.

- 7.05 Bij grote projecten en crisisbestrijding expliciete is er expliciet aandacht voor het MKB en werkgelegenheid aan de ' onderkant' van de arbeidsmarkt.
- 7.06 Goede controle en naleving van afspraken, zoals bij grondaankopen en de inzet van middelen ter bestrijding van de economische crisis, is nodig.
- 7.07 Zolang de Motorrijtuigenbelasting niet is afgeschaft verhoogt de provincie ieder jaar de opercenten MRB met minstens het inflatiepercentage.
- 7.08 Bij financiële deelname van de provincie in grote projecten met anderen (de zogenaamde Publiek-Private-Samenwerkingsconstructies) dient de rol van de provincie en haar partners vooraf te worden vastgelegd, moet duidelijk zijn wie er beslist in geval van verschil van mening evenals de termijn van deelname.
- 7.09 Alleen bij hoge uitzondering en bij aangetoond nut worden nog buitenlandse reizen op kosten van de provincie gemaakt.
- 7.10 Er komt geen dure verbouwing van het Provinciehuis. Alleen de meest noodzakelijke aanpassingen worden doorgevoerd.
- 7.11 Het wachtgeld voor Statenleden wordt afgeschaft.
- 7.12 Er wordt geen geld voor Brabantpromotie uitgegeven. De advertentiepagina ' De provincie in de buurt' wordt afgeschaft. De beste promotie voor Brabant zijn haar prestaties en een goede bereikbaarheid voor burgers.